MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 928

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 5 noiembrie 2026

SUMAR

Nr. | Pagina

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 480 din 19 mai 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „persoanele cu funcții de control din cadrul acestora” din cuprinsul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție 2–4

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

301/8.806. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice privind modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 346/1.718/2023 pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse — fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României 5–7

1.668. — Ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale pentru modificarea Metodologiei de elaborare și actualizare a Listei ocupațiilor deficitare prevăzute la art. 1 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2026 privind accesul străinilor pe piața muncii din România, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, nr. 987/2026 7–8

ACTE ALE COMITETULUI INTERMINISTERIAL DE FINANȚĂRI, GARANȚII ȘI ASIGURĂRI

200. — Hotărâre pentru aprobarea Normei N3.3.3 „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (ediția IX/0) 9–14

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

1.158. — Decizie privind aprobarea, la cerere, a retragerii autorizației de funcționare a companiei de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L., precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II din Registrul intermediarilor principali 15–16

D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 480

din 19 mai 2026

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „persoanele cu funcții de control din cadrul acestora” din cuprinsul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție

Elena-Simina Tănăsescu — președinte
Asztalos Csaba-Ferenc — judecător
Mihai Busuioc — judecător
Mihaela Ciochină — judecător
Cristian Deliorga — judecător
Dacian-Cosmin Dragoș — judecător
Dimitrie-Bogdan Licu — judecător
Laura-Iuliana Scântei — judecător
Gheorghe Stan — judecător
Alina Oprișan — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Burduja.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție în ceea ce privește sintagma „persoane cu funcții de control din cadrul acestora”. Excepția fost ridicată de Cristian Ionescu în Dosarul nr. 6.271/117/2024/a1.1 al Tribunalului Cluj — Secția penală și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.824D/2025.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autorul excepției, domnul avocat Radu Chiriță, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției a depus la dosarul cauzei note scrise prin care solicită admiterea excepției.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului autorului excepției, care pune concluzii de admitere a acesteia. Susține că sintagma criticată este lipsită de claritate și previzibilitate. Precizează că momentul principal pornește de la Decizia nr. 302 din 4 mai 2017, prin care Curtea a stabilit că legalitatea urmăririi penale este un principiu constituțional, având ca scop împiedicarea arbitrarului prin modul de atribuire a competențelor în faza de urmărire penală. Subliniază că „funcția de control” nu se poate confunda cu „atribuții de control”, prima vizând o funcție similară unei funcții de conducere și organizare internă a unei instituții, în timp ce „atribuții de control” pot să aibă persoanele care dețin funcții de control — atunci când atribuția respectivă vizează controlul activității instituției — sau pot să fie atribuții ca cele exercitate de autorul excepției, respectiv de control al traficului rutier, fără însă a avea atribuții de control în cadrul instituției în care își desfășoară activitatea. Consideră că distincția între „funcție de control” și „atribuții de control” a scăpat practicii, ceea ce a condus la atribuirea arbitrară a competenței fie către Direcția Națională Anticorupție, fie către parchetele obișnuite. Or, potrivit Deciziei nr. 302 din 4 mai 2017, o asemenea atribuire reprezintă un motiv de neconstituționalitate.

5. Având cuvântul, reprezentanta Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Consideră că dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 sunt previzibile, clare și apte să fie aplicate fără a crea probleme de interpretare în practica judiciară. Aceste dispoziții se coroborează cu prevederile art. 1 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, lege care instituie în mod expres aplicabilitatea textului persoanelor care exercită atribuții de control. Susține că ambele acte normative folosesc în mod distinct sintagmele „funcții de control” și „atribuții de control” față de cea de „funcție de conducere”, ceea ce înseamnă că legiuitorul le-a tratat în mod diferit, iar cu privire la persoanele care exercită atribuții de control, Legea nr. 78/2000, în textul indicat, face trimitere la atribuțiile de control care trebuie exercitate potrivit legii, ceea ce înseamnă că trebuie menționate în lege, iar nu în acte normative interne sau în fișa postului, care ar justifica interpretarea susținută de autorul excepției în sensul că atribuțiile de control ar viza atribuțiile interne specifice unei funcții manageriale.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Încheierea penală nr. 633/C din 30 aprilie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 6.271/117/2024/a1.1, **Tribunalul Cluj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție în ceea ce privește sintagma „persoane cu funcții de control din cadrul acestora**”, excepție ridicată de Cristian Ionescu într-o cauză penală, aflată în procedura camerei preliminare, având ca obiect trimiterea în judecată a inculpatului pentru săvârșirea unor infracțiuni prevăzute de dispozițiile Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia consideră, în esență, că sintagma „persoane cu funcții de control din cadrul acestora” din cuprinsul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 este lipsită de previzibilitate, neexistând o definiție a acesteia în fondul legislativ care să confere predictibilitate cu privire la legalitatea efectuării urmăririi penale, prin organul competent. Subliniază că norma permite mai multe interpretări, fie că se referă la persoanele cu funcție de control din cadrul instituției sau autorității publice centrale sau locale, adică o funcție de control internă, fie că se referă la orice persoană care are atribuții de control în afara instituției, exercitând un control cu privire la terțe persoane, străine instituției sau autorității publice. Apreciază că prima interpretare ar fi cea corectă, și anume că

sintagma „persoane cu funcții de control din cadrul acestora” se referă la o funcție de control exercitată în cadrul instituției sau autorității publice locale sau centrale respective, și nu la orice atribuție de control, inclusiv cele exercitate cu privire la terțe persoane în afara cadrului instituțional.

8. De asemenea, autorul arată că, într-adevăr, deține atribuții de control, care îi permit să aplice sancțiuni conform Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, însă nu deține o funcție de control în cadrul unei instituții publice centrale sau locale, așa cum prevede art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002. Opinează că voința legiuitorului nu a fost aceea de a conferi competență Direcției Naționale Anticorupție pentru a efectua urmărirea penală în legătură cu orice funcționar ce are în fișa postului și o atribuție de control, ci doar a acelor persoane cu funcții de control în cadrul instituțiilor publice naționale sau locale, însă norma legală a cărei constituționalitate se contestă nu prevede în mod clar acest lucru, ridicând probleme de previzibilitate. În final, făcând referire la prevederile constituționale ale art. 131 și 132, arată că lipsa de previzibilitate a textului criticat permite Ministerului Public să își exercite competența în mod discreționar, fiind încălcate principiul legalității și dreptul persoanei de a fi cercetată de către un organ competent.

9. **Tribunalul Cluj — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Textul criticat delimitează competența Direcției Naționale Anticorupție după calitatea persoanei, indiferent de valoarea pagubei materiale ori de valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, în acest sens, criteriul calității persoanei justificând, prin însăși natura sa, intervenția Direcției Naționale Anticorupție ca structură de parchet, organizată în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, specializată în combaterea infracțiunilor de corupție.

10. Instanța judecătorească reține că, potrivit expunerii de motive a Legii nr. 503/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție, legiuitorul a atribuit Direcției Naționale Anticorupție un rol aparte, acela de a realiza „politica globală anticorupție”, iar la art. 3 din această ordonanță de urgență a stabilit atribuțiile acesteia referitoare la efectuarea urmăririi penale în cazul infracțiunilor de corupție prevăzute, în mod distinct, în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție. Acest act normativ cu caracter special stabilește, la rândul său, faptele de corupție în considerarea calității subiectului activ al infracțiunii, care trebuie să exercite o funcție publică de autoritate, o funcție de conducere, de control sau de decizie sau care, prin natura atribuțiilor corespunzătoare, să aibă un impact deosebit în sfera relațiilor sociale și în viața socioeconomică.

11. De asemenea, subliniază că nu se poate valida argumentul prin care autorul tinde să suprapună funcția de control cu cea de conducere, susținând că termenul „control” din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 ar face referire la „situația persoanelor din cadrul autorităților sau instituțiilor publice care au atribuții de control asupra personalului din subordine, din perspectivă managerială”, aceasta în condițiile în care conducătorii autorităților și instituțiilor publice centrale și locale sunt menționați în mod distinct de persoanele cu funcții de control din cadrul acestora. Totodată, consideră că intenția legiuitorului a fost aceea de a stabili un tratament juridic diferențiat, în considerarea unei justificări obiective și rezonabile constând în îndeplinirea diverselor atribuții stabilite prin lege pentru inspectorii Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier, ca instituție specializată a statului. Această diferențiere stabilită prin chiar statutul legal al inspectorilor se justifică prin specificul și complexitatea atribuțiilor ce revin inspectorilor și se întemeiază pe un criteriu obiectiv și rezonabil, astfel că nu poate fi reținută drept o încălcare a principiului egalității și al nediscriminării, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție. Prin urmare, apreciază că dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 nu conțin norme discriminatorii și nu instituie un tratament inechitabil sub aspectul incidenței competenței Direcției Naționale Anticorupție de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile de corupție.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul** și **Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

C U R T E A,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile apărătorului ales, concluziile procurorului, notele scrise ale autorului excepției, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile constituționale, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă sintagma „persoanele cu funcții de control din cadrul acestora” din cuprinsul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002. Textul de lege criticat are următorul conținut:

— Art. 13 alin. (1) lit. b): „*(1) Sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, cu modificările și completările ulterioare, săvârșite în una dintre următoarele condiții: (...) b) dacă, indiferent de valoarea pagubei materiale ori de valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, sunt comise de către: (...) conducătorii autorităților și instituțiilor publice centrale și locale și persoanele cu funcții de control din cadrul acestora, cu excepția conducătorilor autorităților și instituțiilor publice de la nivelul orașelor și comunelor și a persoanelor cu funcții de control din cadrul acestora; (...)*”

16. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 privind legalitatea, claritatea și previzibilitatea legii, în art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, în art. 131 — *Rolul Ministerului Public* și în art. 132 — *Statutul procurorilor*. Totodată, în susținerea excepției se invocă și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa încât Curtea reține drept normă de referință art. 21 din Constituție, astfel cum acesta se interpretează, în temeiul art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală, și prin prisma exigențelor textului convențional menționat.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în susținerea acesteia, autorul acesteia arată, în esență, că, în calitate de inspector de trafic rutier în cadrul Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier, a fost încadrat de organele de urmărire penală în categoria persoanelor cu funcții de control din cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, prevăzută la art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, ceea ce a atras competența Direcției Naționale Anticorupție. Autorul consideră că această interpretare rezultă dintr-o reglementare lipsită de claritate și previzibilitate, întrucât sintagma „persoane cu funcții de control din cadrul acestora" din cuprinsul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 nu este definită expres în lege. Susține că, deși exercită atribuții de control și are competența de a aplica sancțiuni în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 29 iunie 1998, nu deține o funcție de control în cadrul unei instituții publice centrale sau locale, în sensul cerut de dispozițiile legale criticate. În opinia sa, această ambiguitate normativă generează incertitudine cu privire la delimitarea sferei de aplicare a normei, ceea ce poate conduce la încălcarea principiului legalității și a dreptului persoanei de a fi cercetată de un organ competent.

18. Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, astfel cum a fost formulată, aceasta ridică o problemă de admisibilitate prin raportare la limitele de competență a Curții Constituționale atunci când procedează la soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate.

19. Astfel, Curtea remarcă faptul că textul de lege supus controlului de constituționalitate este criticat din perspectiva stabilirii competenței Direcției Naționale Anticorupție în cauza în care a fost invocată excepția, pe de o parte, precum și din perspectiva determinării categoriei persoanelor care intră sub incidența sintagmei criticate, pe de altă parte. Practic, autorul excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci este nemulțumit, în realitate, de modul de interpretare și aplicare a legii de către organele judiciare, întrucât calitatea sa de inspector de trafic rutier în cadrul Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier a atras competența Direcției Naționale Anticorupție. Or, în această privință, Curtea a statuat în repetate rânduri că nu este competentă să se pronunțe asupra aspectelor ce țin de aplicarea legii, acestea fiind de competența exclusivă a instanței judecătorești învestite cu soluționarea litigiului, respectiv a instanțelor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

20. Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că a răspunde criticilor autorului excepției într-o atare situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege (în acest sens, a se vedea, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 23 aprilie 2018, paragraful 21, Decizia nr. 500 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 19 noiembrie 2018, paragraful 14, și Decizia nr. 246 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 31 iulie 2020, paragraful 16).

21. Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 126 alin. (1) și ale art. 146 lit. d) din Constituție, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

22. Totodată, referitor la critica privind lipsa unei definiții a sintagmei criticate în fondul legislativ care să confere predictibilitate cu privire la legalitatea efectuării urmăririi penale, prin organul competent, Curtea nu poate analiza un text de lege din perspectiva a ceea ce el nu prevede *in terminis*, adică a unei lipse de reglementare, în acest sens Curtea pronunțându-se constant, de exemplu, prin Decizia nr. 159 din 10 noiembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 4 februarie 1999, prilej cu care a statuat că nu este competentă să soluționeze excepții de neconstituționalitate privind lacune legislative ori în cazul unor reglementări legale despre care se pretinde că ar fi incomplete ori nesatisfăcător redactate, deoarece aceasta ar presupune o intervenție nemijlocită din partea sa în activitatea de legiferare.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a sintagmei „persoanele cu funcții de control din cadrul acestora" din cuprinsul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, excepție ridicată de Cristian Ionescu în Dosarul nr. 6.271/117/2024/a1.1 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 mai 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Alina Oprișan

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Nr. 301 din 28 octombrie 2026

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE
Nr. 8.806 din 29 octombrie 2026

ORDIN
privind modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 346/1.718/2023 pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse — fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României

Având în vedere:

— Referatul de aprobare al Direcției generale politici agricole din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 199.456 din 21.09.2026 și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 245 din 29.10.2026;

— prevederile art. 3 alin. (1) lit. z), secțiunea a 4-a a cap. IV, secțiunea a 7-a, art. 187 alin. (3)-(5), precum și ale art. 188 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

— secțiunea a 4-a a cap. II din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 3 lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 3 alin. (3) lit. i) din Hotărârea Guvernului nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1.554/2023 privind aprobarea structurii și conținutului Documentației standard de atribuire a contractului de achiziție publică/sectorială de produse;

— prevederile art. VI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2024 pentru modificarea și abrogarea unor prevederi din acte normative în domeniul achizițiilor publice și achizițiilor sectoriale, aprobată prin Legea nr. 118/2025,

luând în considerare:

— necesitatea fluidizării și perfecționării sistemului achizițiilor publice prin îmbunătățirea practicilor care să asigure procese de achiziții mai eficiente, orientate spre rezultate și pentru creșterea calității produselor oferite spre consum;

— prevederile art. 154 alin. (4) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor:

— art. 8 alin. (8) din Hotărârea Guvernului nr. 652/2023 privind aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2023-2029, precum și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2023-2024, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, aprobată prin Legea nr. 244/2015, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 6 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale și **președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice** emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 346/1.718/2023 pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse — fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 6 septembrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La anexa nr. 1 secțiunea III subsecțiunea III.1.3) „Capacitatea tehnică și profesională”, după cerința nr. 1 se introduce o nouă cerință, cerința nr. 2, cu următorul cuprins:**

„Cerința nr. 2

Producătorii din sectorul legume-fructe care participă la programul pentru școli, precum și furnizorii care distribuie fructe și legume achiziționate de la unul sau mai mulți producători

trebuie să facă dovada asigurării trasabilității produselor distribuite, în cazul producătorilor prin indicarea calității de producător și a capacității de producție, iar în cazul furnizorilor prin dovada calității de producător și a capacității de producție pentru producătorii de la care se face achiziția.

Modalitatea de îndeplinire:

Calitatea de producător și capacitatea de producție se probează prin depunerea la documentația de atribuire a unuia sau mai multora dintre următoarele documente:

a) în cazul operatorilor economici care participă la programul pentru școli în calitate de producători agricoli: copia declarației de suprafață depuse la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (*APIA*) din ultima campanie de depunere, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (5) din Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 67/2026 privind aprobarea formularului-tip al cererii de plată pentru anul 2026 sau adeverința eliberată de primărie privind înscrierea în Registrul agricol a suprafețelor cultivate;

b) în cazul operatorilor economici care au calitatea de furnizor și achiziționează legume și fructe de la unul sau mai mulți producători: documentele prevăzute la lit. a) ale producătorilor agricoli de la care se face achiziția;

c) pentru furnizorii care achiziționează fructe și legume de la producători din alte state membre UE, trasabilitatea produselor din sectorul legume-fructe se certifică printr-un document emis de autoritățile statelor membre UE care au în evidență producătorii de la care se face achiziția.

Documentele vor fi valabile la momentul depunerii lor.”

2. **La anexa nr. 2 capitolul 2 secțiunea „Legislația Uniunii Europene”, după a 11-a liniuță se introduce o nouă liniuță, cu următorul cuprins:**

„— Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013.”

3. **La anexa nr. 2 capitolul 2 secțiunea „Legislație națională”, după a 7-a liniuță se introduce o nouă liniuță, cu următorul cuprins:**

„— Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 67/2026 privind aprobarea formularului-tip al cererii de plată pentru anul 2026.”

4. **La anexa nr. 2 capitolul 2 secțiunea „Frecvența distribuirii produselor”, al 6-lea paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Prevederile art. 4 alin. (3), art. 5 alin. (2) și (4) și ale art. 9 alin. (3) și (7) din Hotărârea Guvernului nr. 652/2023, cu modificările și completările ulterioare, fac referire la scenariile de organizare și desfășurare a cursurilor în unitatea de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor prevăzute de legislația în vigoare în situații epidemiologice naționale și aprobate în stările de alertă și urgență, în cazuri de conflicte de muncă, de condiții meteorologice extreme, probleme de infrastructură și utilități, poluare masivă, precum și orice alte situații în care autoritățile competente dispun suspendarea cursurilor cu prezență fizică și trecerea în regim online, în condițiile legii.”

5. **La anexa nr. 2 capitolul 3, punctul 3.4 „Termen de valabilitate — produse” se modifică și va avea următorul cuprins:**

„3.4. Termen de valabilitate — produse

Data durabilității minimale, definită în Regulamentul (UE) nr. 1.169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.924/2006 și (CE) nr. 1.925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei, sub forma: «a se consuma, de preferință înainte de data ...», urmată de înscrierea necodificată a zilei, lunii și anului sau de indicarea locului unde este înscrisă data.

Perioada de consum a fructelor și legumelor se stabilește conform legislației Uniunii Europene și naționale în vigoare.

Legumele și fructele care nu au suferit operațiuni de curățare, tăiere sau un tratament similar sunt scutite de indicarea datei durabilității minimale.

Pentru lapte și produse lactate perioada de consum se stabilește de producător, conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1.169/2011 și Hotărârii Guvernului nr. 652/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada de consum a produselor se stabilește conform legislației Uniunii Europene și naționale în vigoare.

Pentru produsele de panificație (corn și baton), facem precizarea că fac obiectul Programului pentru școli doar produsele proaspete, cu condiția ca la prepararea acestora să fie interzisă utilizarea aluatului congelat.

Perioada de consum pentru corn sau baton ambalat se stabilește de producător, fără a depăși 5 zile de la data fabricației. Pentru celelalte produse de panificație se vor respecta prevederile legislației în vigoare referitoare la informarea consumatorilor.

Înlocuirea produselor

Furnizorul are obligația de a garanta că produsele furnizate respectă standardele prezentate în oferta tehnică și cele prevăzute în prezentul capitol, precum și reglementările autorizate prevăzute de legislația în vigoare pentru aceste tipuri de produse.

Termenul de valabilitate acordat produselor de către furnizor este cel declarat în propunerea tehnică. Această perioadă curge de la data fabricației.

Autoritatea contractantă are dreptul de a notifica imediat furnizorul, în scris, în privința oricărei plângeri sau reclamații formulate cu privire la produsele necorespunzătoare din punct de vedere calitativ (cu ambalaj deteriorate sau defecte de integritate), identificate după recepția mărfii.

La primirea unei astfel de notificări, furnizorul are obligația de a înlocui produsul/produsele furnizat(e) în perioada convenită, fără costuri suplimentare pentru autoritatea contractantă. Produsele care, în timpul valabilității, le înlocuiesc pe cele neconforme beneficiază de un nou termen de valabilitate care curge de la data fabricației produsului.

Dacă furnizorul, după ce a fost înștiințat, nu reușește să înlocuiască produsul/produsele neconform(e) în perioada convenită, autoritatea contractantă are dreptul de a lua măsuri de remediere pe riscul și pe cheltuiala furnizorului.”

6. **La anexa nr. 2 capitolul 3 punctul 3.5 „Ambalare, etichetare, transport, livrare, recepție”, tabelul „Exemplu/Model anexă cu instituția de învățământ” se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Exemplu/Model anexă cu instituția de învățământ:

Județul	Mediul	Denumirea instituției de învățământ cu personalitate juridică	Instituția de învățământ arondată	Număr preșcolari	Număr elevi din învățământul primar	Număr elevi din învățământul gimnazial	Număr de preșcolari și elevi incluși în/din învățământul special
xxxx	Urban/Rural	……	……	1	2	3	4”

7. **La anexa nr. 2 capitolul 3 punctul 3.5 „Ambalare, etichetare, transport, livrare, recepție", după ultimul paragraf se introduc trei noi paragrafe, cu următorul cuprins:**

„Livrarea produselor se va efectua conform graficului de livrare acceptat de părți, așa cum este definit în contract. Se interzic livrarea produselor în afara graficului de livrare, precum și predarea acestora către alte persoane decât cele nominalizate conform prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 652/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Livrarea se face direct în spațiile igienizate destinate depozitării temporare, furnizorul având obligația de a respecta monitorizarea temperaturii și condițiile de igienă pe tot parcursul transportului și al descărcării.

Nerespectarea graficului de livrare stabilit cu fiecare unitate de învățământ sau predarea produselor către alte persoane decât cele nominalizate conform prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 652/2023, cu modificările și completările ulterioare, constituie executare necorespunzătoare a contractului și atrage după sine refuzul recepției și al decontării produselor respective."

8. **La anexa nr. 2 capitolul 6 „Modalități și condiții de plată", primul paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Contractantul va emite factura pentru produsele livrate, cu respectarea prevederilor legale din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Fiecare factură va avea menționate numărul contractului, datele de emitere și de scadență ale facturii respective, precum și codul CPV (vocabularul comun privind achizițiile publice), inclusiv pentru facturile emise în sistemul RO e-Factura, care trebuie să fie identic cu cel specificat în caietul de sarcini și în contractul de achiziție publică. Facturile vor fi trimise în original la adresa specificată de autoritatea contractantă."

9. **La anexa nr. 2 capitolul 8 punctul 8.1 „Gestionarea relației dintre contractant și autoritatea contractantă", după ultimul paragraf se introduce un nou paragraf, cu următorul cuprins:**

„(Cerințele privind garanția pot acoperi: durata garanției, termenul de la care începe să curgă perioada de garanție, condițiile de acoperire, precum și operațiunile accesorii pe care furnizorul trebuie să le asigure în perioada de garanție. Dacă există cerințe privind o perioadă de garanție extinsă, autoritatea contractantă va introduce informații referitoare la garanția extinsă.)"

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Cristian-Mihael Leonov,
subsecretar de stat

p. Președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice,
Ionel Stoica

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

O R D I N
pentru modificarea Metodologiei de elaborare și actualizare a Listei ocupațiilor deficitare prevăzute la art. 1 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2026 privind accesul străinilor pe piața muncii din România, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, nr. 987/2026

Având în vedere prevederile:

— art. 1 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2026 privind accesul străinilor pe piața muncii din România, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

— Notei nr. 1.172/DGPPMOFP din 11.05.2026 privind stabilirea de noi atribuții pentru Direcția generală politici și programe pentru muncă, ocupare și formare profesională în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2026 privind accesul străinilor pe piața muncii din România, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată de ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale;

— Referatului de aprobare nr. 2.619/DGPPMOFP din 2.11.2026 al Direcției generale politici și programe pentru muncă, ocupare și formare profesională,

în temeiul art. 14 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale,

ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale emite următorul ordin:

Art. I. — Metodologia de elaborare și actualizare a Listei ocupațiilor deficitare prevăzute la art. 1 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2026 privind accesul străinilor pe piața muncii din România, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, nr. 987/2026, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 23 iulie 2026, se modifică după cum urmează:

1. **La articolul 6 alineatul (1), literele b) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„b) au fost active la data de 31 decembrie 2025, în Registrul general de evidență a salariaților — REGES-ONLINE, cel puțin 5 contracte individuale de muncă, cu normă întreagă, încheiate de angajatori cu străini;

c) au fost emise cel puțin 5 avize de angajare pentru ocuparea locurilor de muncă declarate vacante de angajatori, în anul 2025;".

2. **La articolul 11 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„b) pentru ocupația respectivă au fost active la nivel național în ultima zi calendaristică a semestrului, în Registrul general de evidență a salariaților — REGES-ONLINE, cel puțin 5 contracte individuale de muncă, cu normă întreagă, încheiate de angajatori cu străini;".

3. **La articolul 11, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(6) Justificările și datele statistice relevante aferente propunerilor prevăzute la alin. (5) cuprind, fără a avea caracter limitativ, informații privind demersurile întreprinse pentru identificarea forței de muncă necesare la nivel local, județean sau național, după caz, atât prin mijloace proprii, cât și prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și privind situația pieței muncii la nivel local, ținând cont de orientările din «Ghidul privind justificarea propunerilor pentru actualizarea Listei ocupațiilor deficitare».”

4. **Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 14. — (1) Actualizarea Listei se poate realiza ori de câte ori se impune, prin introducerea sau eliminarea din Lista în vigoare a unor ocupații care se regăsesc în una dintre grupele majore 3-9 ale Clasificării ocupațiilor din România, în situația în care:

a) urmează să se desfășoare pe teritoriul României activități solicitate de ministere și alte organe ale administrației publice centrale, în scopul realizării unor proiecte care contribuie la dezvoltarea și modernizarea infrastructurii economice naționale;

b) angajatorii formulează propuneri în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (2) lit. o) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2026, însoțite de justificări și date statistice relevante, din care să reiasă cu claritate necesitatea imediată a actualizării Listei cu anumite ocupații;

c) sunt înregistrate la Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale solicitări fundamentate din partea partenerilor sociali reprezentativi la nivel național.

(2) Actualizarea Listei ori de câte ori se impune în situația prevăzută la alin. (1) lit. b) se realizează în condițiile prevăzute la art. 11 alin. (6).

(3) Solicitările prevăzute la alin. (1) lit. c) cuprind informațiile din ghidul prevăzut la art. 11 alin. (6), precum și alte elemente relevante care susțin necesitatea actualizării Listei, după caz.

(4) Propunerile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c), înregistrate la Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, precum și propunerile angajatorilor prevăzute la alin. (1) lit. b), înregistrate în platforma electronică, se analizează de către direcția de specialitate prevăzută la art. 4, cu consultarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în termen de 10 zile calendaristice de la înregistrare.

(5) În termenul prevăzut la alin. (4) se întocmește o notă motivată privind necesitatea actualizării Listei, cu identificarea ocupațiilor și a codurilor corespunzătoare din Clasificarea ocupațiilor din România, sau privind neîndeplinirea condițiilor pentru actualizare, iar rezultatul analizei se comunică ulterior solicitantului.

(6) În termen de o zi lucrătoare de la data înregistrării propunerii, direcția de specialitate prevăzută la art. 4 solicită Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă evaluarea necesarului de forță de muncă la nivel național și județean și, după caz, Inspecției Muncii și Inspectoratului General pentru Imigrări datele necesare analizei. Instituțiile transmit răspunsurile în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea solicitării. Dacă datele nu sunt disponibile, instituția respectivă comunică în același termen această împrejurare și informațiile care pot fi furnizate.

(7) Nota prevăzută la alin. (5) cuprinde evaluarea necesității imediate a actualizării, a dificultăților de recrutare și a disponibilității forței de muncă, a consecințelor amânării până la actualizarea semestrială, precum și a efectelor asupra microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, după caz. Numărul redus al locurilor de muncă solicitate nu constituie, prin el însuși, motiv de respingere a propunerii. Lipsa datelor sau a unui răspuns instituțional nu echivalează cu demonstrarea deficitului de forță de muncă.

(8) Solicitările de clarificări se formulează către inițiatorii propunerilor fără întârziere și, pe cât posibil, într-o singură comunicare. Acestea nu suspendă și nu prelungesc termenul de analiză prevăzut la alin. (4). Dacă informațiile disponibile, inclusiv cele de la instituțiile prevăzute la alin. (6), nu permit fundamentarea actualizării, rezultatul analizei se comunică motivat solicitantului, cu indicarea elementelor neclarificate și a informațiilor ori documentelor necesare pentru susținerea unei noi propuneri.

(9) În cazul în care nota prevăzută la alin. (5) susține actualizarea, direcția de specialitate prevăzută la art. 4 întocmește, în același termen de 10 zile calendaristice, proiectul ordinului de actualizare și documentele de fundamentare și inițiază procedurile de consultare și avizare prevăzute de lege. Aceste proceduri se desfășoară în paralel, în măsura permisă de lege. Termenul prevăzut la alin. (4) nu înlocuiește termenele legale de consultare, avizare, adoptare și publicare a ordinului.”

Art. II. — (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, cu consultarea partenerilor sociali reprezentativi la nivel național, elaborează Ghidul privind justificarea propunerilor pentru actualizarea Listei ocupațiilor deficitare, prevăzut la art. 11 alin. (6) din metodologia aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, nr. 987/2026, cu modificările aduse prin prezentul ordin, disponibil în platforma electronică workinromania.gov.ro.

(2) Ghidul privind justificarea propunerilor pentru actualizarea Listei ocupațiilor deficitare elaborat în condițiile alin. (1) se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale.

Art. III. — (1) Termenul de 10 zile calendaristice prevăzut la art. 14 alin. (4) din metodologia aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, nr. 987/2026, cu modificările aduse prin prezentul ordin, se aplică propunerilor înregistrate începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin.

(2) Pentru propunerile înregistrate anterior datei intrării în vigoare a prezentului ordin se menține termenul de analiză și soluționare aplicabil la data înregistrării acestora.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,
Petre-Florin Manole

București, 4 noiembrie 2026.
Nr. 1.668.

ACTE ALE COMITETULUI INTERMINISTERIAL DE FINANȚĂRI, GARANȚII ȘI ASIGURĂRI

COMITETUL INTERMINISTERIAL DE FINANȚĂRI, GARANȚII ȘI ASIGURĂRI

HOTĂRÂRE
pentru aprobarea Normei N3.3.3 „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (ediția IX/0)

În baza Hotărârii Guvernului nr. 534/2007 privind înființarea, atribuțiile, competențele și modul de funcționare ale Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări și reglementarea operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare efectuate de Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A. în numele și în contul statului, cu modificările și completările ulterioare,

luând în analiză propunerea de aprobare a Normei N.3.3.3 „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (ediția IX/0) și ținând seama de:

— Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Exim Banca Românească — S.A., republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Nota de aprobare nr. 230.776 din 23.10.2026, întocmită de Exim Banca Românească — S.A. în numele și în contul statului,

Comitetul Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări, întrunit în ședința din ziua de 30 octombrie 2026,

h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. — Se aprobă Norma N3.3.3 „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (ediția IX/0), în forma prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări nr. 42/2024 pentru aprobarea Normei N3.3.3 „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului”, ediția VIII/0, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 6 februarie 2024.

Președintele Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări,
Florin Alexandru Zaharia

București, 30 octombrie 2026.
Nr. 200.

ANEXĂ

N O R M A N3.3.3
„Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (ediția IX/0)

Prezenta normă a fost elaborată în conformitate cu Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Exim Banca Românească — S.A., republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Hotărârea Guvernului nr. 534/2007 privind înființarea, atribuțiile, competențele și modul de funcționare ale Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări și reglementarea operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare efectuate de Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A. în numele și în contul statului, cu modificările și completările ulterioare, cu Regulamentul (UE) nr. 1.233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE, cu modificările și completările ulterioare, cu Regulamentul delegat (UE) 2023/2.738 al Comisiei din 28 septembrie 2023 de modificare a anexei II la Regulamentul (UE) nr. 1.233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și cu Acordul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică privind creditele la export susținute oficial.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezenta normă stabilește termenii și condițiile în baza cărora Exim Banca Românească — S.A. realizează, în numele și în contul statului, operațiuni de asigurare a creditelor la export și a investițiilor românești de capital în străinătate.

(2) În baza prezentei norme, Exim Banca Românească — S.A., în numele și în contul statului, denumită în continuare *Exim Banca Românească NCS*, asigură creditele la export pentru bunuri și/sau servicii cu plata amânată, cu o durată egală sau mai mare de 2 ani, precum și investițiile românești de capital în străinătate. Exim Banca Românească NCS realizează aceste operațiuni în limitele competențelor ce i-au fost stabilite, potrivit reglementărilor în vigoare.

(3) Exim Banca Românească NCS poate realiza operațiuni de asigurare atât pentru tranzacțiile care intră în domeniul de aplicare al Acordului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică privind susținerea oficială a creditelor la export, denumit în continuare *Acordul OCDE*, cu respectarea prevederilor acestuia, cât și pentru tranzacțiile care nu intră în domeniul său de aplicare. Pentru acestea din urmă pot fi utilizați, prin analogie și în măsura în care sunt adecvați naturii operațiunii, termeni și condiții similare celor prevăzute de Acordul OCDE.

Art. 2. — Pentru asigurarea creditelor la export și a investițiilor românești de capital în străinătate Exim Banca Românească NCS poate încheia contracte, convenții, acorduri facultative de reasigurare/coasigurare în baza aprobării Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări, denumit în continuare *C.I.F.G.A.*

Art. 3. — (1) Sursa de realizare a acestor operațiuni este, potrivit art. 10 lit. a) din Legea nr. 96/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „fondul pentru instrumente financiare de susținere a creditelor la export, tranzacțiilor internaționale și investițiilor românești în străinătate, pentru activitatea în calitate de Export Credit Agency — Agenția pentru Credite la Export", denumit în continuare *Fondul*.

(2) Fondul va putea fi angajat în limita maximă de expunere stabilită de către C.I.F.G.A.

CAPITOLUL II
Definiții

Art. 4. — În sensul prezentei norme, următorii termeni se definesc după cum urmează:

1. *asigurarea creditului la export* — instrument financiar specific, de susținere oficială de către stat a exportului de bunuri și servicii originare din România, care constă în acoperirea riscurilor comerciale, politice și de forță majoră aferente creditelor la export;

2. *asigurarea investițiilor de capital în străinătate* — instrument financiar specific, de susținere oficială de către stat a investițiilor de capital realizate de companii românești în țări cu risc politic ridicat, care constă în acoperirea riscurilor politice care împiedică realizarea investiției/proiectului de investiție și/sau a riscului de nerespectare a acordului de investiție de către Guvernul țării-gazdă, acolo unde se încheie astfel de acorduri, atât în perioada realizării investiției, cât și în perioada deținerii, operării și valorificării acesteia;

3. *asigurat*:

a) exportatorul român care acordă creditul furnizor în baza unui contract de export;

b) instituția financiară, consorțiul de instituții financiare sau reprezentantul legal al consorțiului de instituții financiare care fie acordă un credit cumpărător, fie finanțează un credit furnizor pentru realizarea unui contract de export;

c) persoana juridică română care realizează investiția de capital în străinătate;

4. *avans* — suma care trebuie achitată exportatorului român de către cumpărătorul extern, cel mai târziu la data de început a creditului la export[1] și care nu poate fi mai mică de 15% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate; pentru determinarea avansului, valoarea bunurilor/serviciilor exportate se poate reduce proporțional dacă tranzacția include bunuri și servicii dintr-o terță țară care nu sunt acoperite de asigurare;

5. *beneficiarul investiției* — compania, asociația, parteneriatul sau orice formă de entitate din țara-gazdă, care deține dreptul de proprietate sau dreptul de a dispune de activele care contribuie la implementarea investiției de capital în străinătate;

6. *costuri locale* — cheltuieli efectuate de exportator în țara debitorului cu bunurile și serviciile necesare fie pentru executarea de către exportator a contractului de export, fie pentru finalizarea proiectului din care face parte contractul de export; în această categorie nu este inclus comisionul plătibil de exportator agentului său din țara debitorului;

7. *costuri locale eligibile* — partea din costurile locale care poate fi luată în calculul sumei asigurate, în limitele aplicabile potrivit Acordului OCDE, respectiv 40% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate pentru țările din categoria I și 50% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate pentru țările din categoria II;

8. *credit cumpărător* — împrumutul acordat de o instituție financiară sau de un consorțiu de instituții financiare cumpărătorului extern sau băncii acestuia, în scopul plății contravalorii bunurilor/serviciilor achiziționate de la exportatorul român;

9. *credit furnizor* — finanțarea acordată de exportator cumpărătorului extern pentru bunuri/servicii originare din România, prin acceptarea efectuării plății de către acesta la un anumit termen de la livrare (plata pe credit);

10. *credit la export* — facilitate financiară care permite cumpărătorului extern să achiziționeze bunuri/servicii de la exportatorul român și să le achite la un anumit termen de la livrare (plata pe credit). Creditul la export poate avea forma creditului furnizor sau a creditului cumpărător;

11. *debitor* — cumpărătorul extern (public sau privat) sau garantul acestuia, care are obligația de a plăti contravaloarea bunurilor/serviciilor exportate. În cazul asigurării creditului cumpărător, debitorul este împrumutatul, semnatar al acordului de credit cumpărător, care poate fi cumpărătorul extern sau banca acestuia;

12. *debitor public* — orice entitate care reprezintă, sub orice formă, însăși autoritatea publică și care nu poate fi declarată insolvabilă din punct de vedere juridic sau administrativ: fie entități suverane care acționează în numele și cu garanția statului (Ministerul Finanțelor, banca centrală, altele asemenea), entități publice subordonate (autorități regionale, locale sau parastatale), alte instituții similare;

13. *despăgubire* — suma pe care o poate plăti Exim Banca Românească NCS asiguratului în cazul producerii riscului acoperit, rezultată prin aplicarea procentului asigurat la pierderea asigurată, din care se deduce, acolo unde este cazul, franșiza stabilită contractual;

14. *exportator* — persoană juridică română, legal constituită, autorizată să desfășoare activități de export, inclusiv comisionarul, contractantul general, subcontractantul, proiectantul general, antreprenorul general angajați în realizarea contractului de export;

15. *franșiza* — partea din pierderea asigurată care, dacă este prevăzută în polița de asigurare, rămâne în sarcina asiguratului și nu este suportată de către Exim Banca Românească NCS;

16. *investiția de capital în străinătate* — orice fel de investiție de capital (stabilită în conformitate cu reglementările legale în vigoare în țara-gazdă) realizată pe teritoriul țării-gazdă, aflată în proprietatea sau sub controlul direct/indirect al asiguratului, care constă în:

a) investiții directe de capital, cum ar fi: acțiuni sau drepturi de proprietate într-o companie sau entitate cu personalitate juridică; dreptul de a participa la profituri sau câștiguri din lichidarea oricărei companii înființate în parteneriat; drepturi de participație la activele unei companii fără personalitate juridică; investiții de portofoliu, inclusiv participații minoritare în companii constituite în parteneriat; acțiuni preferențiale și acțiuni ce rezultă din conversia instrumentelor de debit; împrumuturi acordate de investitor pentru beneficiarul investiției, unde împrumutul are o maturitate mai mare de 1 an (dacă orice astfel de împrumut are o maturitate mai mare de 1 an, dar mai mică de 3 ani, asigurarea poate fi avută în vedere dacă investitorul a demonstrat un angajament pe termen lung față de proiectul de investiții); alte forme similare stabilite prin lege;

b) investiții indirecte de capital, care au loc pe o perioadă mai mare de 3 ani și care depind în mod nemijlocit de producția, veniturile sau profitul rezultat de pe urma investiției, cum ar fi: contracte de împărțire a producției; contracte de participare la

[1] Conform definiției din Acordul OCDE.

profit; contracte de management; acorduri de franciză în care francizorul oferă beneficiarului francizei un pachet de resurse cum ar fi mărci de piață, know-how, asistență în management; acorduri de licență în care cel care oferă licența către beneficiarul licenței oferă și tehnologia; contracte la cheie în care contractorul este responsabil cu înființarea unei unități complete de producție sau servicii în țara-gazdă; acorduri de leasing în care finanțatorul/locatorul închiriază bunurile de capital utilizatorului/locatarului și în care plățile depind substanțial de producția, veniturile sau profiturile proiectului de investiții; obligațiuni subordonate emise de beneficiarul investiției; garanțiile sau alte asemenea titluri acordate de investitor pentru împrumuturi luate de beneficiarul investiției; alte forme similare stabilite prin lege;

17. *insolvența debitorului* — insolvența va fi considerată a apărea în oricare dintre următoarele situații:

a) împotriva debitorului există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă de deschidere a procedurii de insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare în țara debitorului;

b) s-a hotărât dizolvarea/lichidarea debitorului, în conformitate cu legislația în vigoare în țara debitorului;

c) există alte decizii, cu efecte stabilite de lege și constatate de instanță, care atestă insolvența de drept a debitorului;

18. *operator economic asociat* — orice companie controlată de solicitant în mod direct/indirect sau care controlează solicitantul în mod direct/indirect sau care este direct/indirect controlată de aceeași companie care controlează solicitantul.

Situația de control poate apărea în următoarele cazuri:

a) compania care controlează altă companie deține în mod direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot în cadrul acesteia (compania controlată), respectiv majoritatea indirectă a drepturilor de vot prin intermediul oricăror alte companii (controlate) sau ca urmare a acordurilor încheiate cu alți acționari; sau

b) în cazul în care compania (ce deține controlul) are dreptul de a numi sau de a revoca membrii organelor de conducere, inclusiv administratorii companiei, directorii executivi și alte persoane deținând funcții similare în cadrul unei companii (controlate); sau

c) mai mult de jumătate dintre membrii organelor de conducere a companiei (controlate) fac parte din organele de conducere, incluzând administratorii, directorii executivi și alte funcții similare, sau din orice alte organe administrative sau persoane împuternicite ale companiei (ce deține controlul) sau ale oricărei alte companii asociate acesteia; sau

d) compania (ce deține controlul) poate avea o influență de control (decisivă) asupra conducerii altei companii;

19. *perioada de așteptare* — perioada care corespunde duratei stabilite pentru ca riscul acoperit să se materializeze, după expirarea căreia asiguratul poate să solicite despăgubirea;

20. *pierdere asigurată* — pierderea suferită de asigurat ca urmare a producerii riscului acoperit, în conformitate cu prevederile poliței de asigurare;

21. *polița de asigurare* — contractul încheiat între Exim Banca Românească NCS și asigurat, prin care Exim Banca Românească NCS se obligă, în termenii și condițiile stabilite, să despăgubească asiguratul pentru pierderea asigurată rezultată ca urmare a producerii unui risc acoperit;

22. *suma asigurată* — valoarea maximă expusă la risc ce poate fi acoperită de Exim Banca Românească NCS, stabilită prin polița de asigurare. Pentru operațiunile care intră în domeniul de aplicare al Acordului OCDE, suma asigurată se stabilește cu respectarea limitelor privind sprijinul oficial prevăzute de acesta, inclusiv, după caz, a celor privind costurile locale eligibile;

23. *țări din categoria I* — țările clasificate în categoria I potrivit prevederilor Acordului OCDE referitoare la clasificarea țărilor în scopul stabilirii nivelului maxim al sprijinului oficial pentru costurile locale;

24. *țări din categoria II* — țările clasificate în categoria II potrivit prevederilor Acordului OCDE referitoare la clasificarea țărilor în scopul stabilirii nivelului maxim al sprijinului oficial pentru costurile locale;

25. *valoarea bunurilor/serviciilor exportate* — suma totală care trebuie plătită de cumpărător sau în numele acestuia pentru bunurile și/sau serviciile exportate, excluzând costurile locale din țara de destinație a exportului;

26. *valoarea exportului* — valoarea totală a exportului de efectuat, formată din valoarea bunurilor/serviciilor exportate și valoarea costurilor locale, acolo unde există, în conformitate cu contractul legal încheiat între exportatorul român și cumpărătorul extern (contract ferm sau contract-cadru însoțit de comenzi confirmate), al cărui obiect constă în exportul de bunuri și/sau servicii originare din România.

CAPITOLUL III
Obiectul asigurării

Art. 5. — Exim Banca Românească NCS asigură, în numele și în contul statului:

a) creditele la export pe termen mediu și lung împotriva pierderilor datorate riscurilor comerciale, politice și de forță majoră;

b) investițiile românești de capital în străinătate împotriva pierderilor datorate riscurilor politice.

Art. 6. — Tipurile de polițe de asigurare emise de Exim Banca Românească NCS și ale căror mecanisme sunt reglementate de prezenta normă sunt următoarele:

a) polița de asigurare a creditului furnizor;

b) polița de asigurare a creditului cumpărător;

c) polița de asigurare a investițiilor românești de capital în străinătate.

Art. 7. — Asigurarea creditului la export acoperă pierderile suportate de asigurat în perioada de prelivrare și/sau postlivrare, ca urmare a producerii unuia sau mai multor factori generatori de pierdere:

a) factori de natură comercială:

(i) debitorul nu a efectuat plata la termenele și în condițiile prevăzute în contractul de export/acordul de credit cumpărător;

(ii) împotriva debitorului există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă de deschidere a procedurii de insolvență, o hotărâre validă de dizolvare/lichidare sau altă decizie cu efecte stabilite de lege și constatate de instanță, care atestă insolvența de drept a debitorului;

(iii) rezilierea arbitrară a unui contract de către un debitor privat, respectiv orice decizie arbitrară de a întrerupe sau de a suspenda contractul, inclusiv refuzul arbitrar de a prelua bunurile livrate conform contractului[2];

b) factori de natură politică:

(i) moratoriu general privitor la datoria externă, declarat de guvernul din țara debitorului sau de guvernul unei terțe țări prin intermediul căreia trebuie efectuată plata;

(ii) orice evenimente politice, dificultăți economice sau măsuri legislative ori administrative care survin sau sunt luate în afara României și care blochează ori întârzie transferul fondurilor;

(iii) orice act sau decizie luată de guvernul unei țări, alta decât România, inclusiv orice act sau decizie a autorităților publice, asimilate unei intervenții a guvernului, care împiedică executarea contractului de export;

(iv) dispoziții legale adoptate în țara debitorului, prin care se stipulează că plățile efectuate de debitor trebuie să fie făcute în monedă locală, fără a ține cont de faptul că, drept urmare a fluctuațiilor cursului de schimb, aceste plăți convertite în moneda contractului de

[2] Nu se aplică în cazul creditului cumpărător.

export nu mai acoperă valoarea creanței în momentul transferului de fonduri;

(v) măsuri sau decizii luate de Guvernul României, inclusiv cele luate de Uniunea Europeană, referitoare la derularea comerțului cu state terțe (cum ar fi interzicerea exporturilor către aceste state terțe), care împiedică total sau parțial derularea contractului de export, cu condiția ca efectele acestor măsuri sau decizii să nu fie compensate în alt fel prin adoptarea unor măsuri compensatorii;

c) factori de forță majoră:

(i) evenimente de tipul forței majore declarate și constatate în mod oficial de autoritatea competentă din țara debitorului (inundații, cutremure, erupții vulcanice, cicloane, tsunami, accident nuclear etc.);

(ii) războaie, războaie civile, revoluții, revolte, tulburări sociale, alte evenimente similare, care au loc în țara debitorului.

Art. 8. — (1) Asigurarea investițiilor românești de capital în străinătate acoperă pierderile suportate de asigurat ca urmare a producerii unuia sau mai multor factori generatori de pierdere:

a) evenimente politice, dificultăți economice sau măsuri legislative ori administrative care survin sau sunt luate în țara-gazdă și care blochează ori întârzie transferul fondurilor;

b) expropriere;

c) război și revolte civile;

d) nerespectarea acordului de investiție de către guvernul țării-gazdă.

(2) Se exclud de la asigurare pierderile înregistrate de către asigurat cauzate de:

a) aplicarea oricăror legi, decrete sau acte normative care erau în vigoare în țara-gazdă la data semnării poliței de asigurare sau orice acțiune/lipsa de acțiune a guvernului țării-gazdă sau oricare alt eveniment care s-a produs înainte de data semnării poliței de asigurare, în măsura în care pierderea asigurată era deja produsă ori producerea acesteia era certă sau iminentă la data semnării poliței. Agravarea ulterioară a unei situații sau a unui eveniment preexistent nu intră sub incidența prezentei excluderi, în măsura în care aceasta determină producerea unui risc acoperit prin poliță, fără a se înțelege prin aceasta readucerea în acoperire a unor pierderi deja excluse;

b) practicarea de către asigurat sau de către beneficiarul investiției a unor acte de corupție, spălare de bani sau încălcarea legislației și reglementărilor cu caracter nediscriminatoriu și cu aplicare generală elaborate de guvernul țării-gazdă și care nu au ca efect confiscarea;

c) neaplicarea de către asigurat sau de către beneficiarul investiției a normelor legale privind cerințele de protecție a mediului care sunt în vigoare la data semnării poliței de asigurare;

d) încălcarea de către asigurat sau de către beneficiarul investiției a obligațiilor asumate față de guvernul țării-gazdă;

e) orice acțiune sau omisiune:

(i) a guvernului țării debitorului sau țării-gazdă, care a fost acceptată de asigurat sau beneficiarul investiției, cu excepția cazului în care un astfel de accept a fost obținut prin forță; sau

(ii) care este în mod cert atribuită deciziei conducerii asiguratului sau beneficiarului investiției, inclusiv refuzul oricăreia dintre acestea de a se conforma fie prevederilor legilor în vigoare ale țării-gazdă, fie obligațiilor față de sau compensărilor date de către guvernul țării-gazdă;

f) existența unei dispute (litigiu sau neînțelegere de orice natură) între asigurat/beneficiarul investiției și guvernul țării-gazdă cu privire la îndeplinirea obligațiilor de natură comercială stipulate în acordul de investiție.

Art. 9. — Asigurarea nu acoperă:

a) exportul sau investițiile românești de capital în străinătate care au un impact negativ asupra mediului în țara debitorului sau în țara-gazdă, conform cerințelor impuse de Exim Banca Românească NCS referitoare la standardele privind protecția mediului aplicabile creditelor la export susținute oficial;

b) exportul către operatori economici asociați;

c) exportul către o persoană fizică.

CAPITOLUL IV
Criterii de eligibilitate

Art. 10. — (1) La data înregistrării cererii de asigurare, însoțită de documentația completă, solicitarea trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii de eligibilitate:

a) exportatorul/investitorul este persoană juridică română legal constituită;

b) exportatorul/investitorul nu face obiectul niciunei cereri adresate instanțelor judecătorești competente de deschidere a vreunei proceduri de prevenire a insolvenței (procedurii de concordat preventiv, acordului de restructurare) sau de insolvență — la inițiativa acestuia ori la solicitarea vreunui terț creditor — sau împotriva acestuia nu a fost instituită procedura insolvenței;

c) exportatorul/investitorul nu înregistrează datorii restante către bugetul general consolidat al statului al căror mod de plată nu a fost reglementat[3];

d) exportatorul/investitorul nu se află în litigiu cu Ministerul Finanțelor (*MF*) sau Agenția Națională de Administrare Fiscală (*ANAF*); criteriul are în vedere litigiile înregistrate pe rolul instanțelor de judecată și se referă la entitățile împotriva cărora MF/ANAF a inițiat în prima instanță un litigiu de orice natură, indiferent de faza procesuală a litigiului la data solicitării;

e) exportatorul/investitorul nu se află în litigiu cu Exim Banca Românească — S.A.;

f) exportatorul/investitorul și/sau banca finanțatoare respectă cerințele impuse de Exim Banca Românească NCS privind combaterea dării de mită conform Politicii Exim Banca Românească privind combaterea faptelor de dare de mită în domeniul creditelor la export susținute oficial[4];

g) exportatorul/investitorul respectă cerințele impuse de Exim Banca Românească NCS referitoare la standardele privind protecția mediului, conform Politicii Exim Banca Românească privind impactul asupra mediului și impactul social în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială[5].

(2) În cazul în care unul sau mai multe dintre criteriile de eligibilitate nu sunt îndeplinite la data înregistrării de către Exim Banca Românească NCS în Registrul unic de asigurări a cererii de asigurare, însoțită de documentația completă, solicitantul va asigura îndeplinirea lor până la data semnării poliței de asigurare, conform condițiilor specifice de aprobare a asigurării.

CAPITOLUL V
Caracteristici și condiții de acordare a asigurării

Art. 11. — (1) Pentru operațiunile de asigurare aferente tranzacțiilor care intră în domeniul de aplicare al Acordului OCDE, suma asigurată nu poate depăși 85% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate, inclusiv importurile din țări terțe și excluzând costurile locale.

(2) Fără a aduce atingere alin. (1), la suma asigurată de Exim Banca Românească NCS în cazul creditelor la export se pot adăuga costurile locale eligibile, în limita maximă de 40% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate pentru țările din categoria I, respectiv de 50% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate pentru țările din categoria II.

(3) Fără a aduce atingere alin. (2), în cazul asigurării creditului cumpărător, suma asigurată poate include dobânda curentă aferentă creditului și prima de asigurare.

---

[3] Prin *reglementare* se înțelege modalitatea rezultată din lege prin care s-a convenit asupra modului de plată a obligațiilor fiscale/bugetare reflectate în certificatul de atestare fiscală.

[4] Publicată pe site-ul Exim Banca Românească, www.eximbank.ro.

[5] Publicată pe site-ul Exim Banca Românească, www.eximbank.ro.

(4) În cazul asigurării investițiilor românești de capital în străinătate, suma asigurată este egală cu maximum valoarea investiției la care se pot adăuga veniturile previzionate a se obține de pe urma acestei investiții (profit, dividende).

Art. 12. — În suma asigurată nu pot fi incluse următoarele:

a) comisioanele, spezele bancare, dobânzile penalizatoare și orice alte penalități datorate de către debitor sau prevăzute pentru proiectul/acordul de investiție;

b) compensații rezultate în urma aplicării unor prevederi legale sau în urma unor înțelegeri în afara proiectului de investiție/acordului de investiție;

c) creanțe rezultate în urma producerii unor riscuri neacoperite;

d) creanțele care fac obiectul altei polițe de asigurare.

Art. 13. — (1) Procentul asigurat de Exim Banca Românească NCS se stabilește prin polița de asigurare, în funcție de caracteristicile operațiunii și riscurile acoperite, și poate fi:

a) maximum 85% în cazul creditului furnizor;

b) maximum 90% în cazul investițiilor românești de capital în străinătate;

c) maximum 95% în cazul creditului cumpărător.

(2) În cazul operațiunilor care nu intră în domeniul de aplicare al Acordului OCDE, procentul asigurat poate fi de până la 100%, în condițiile stabilite prin polița de asigurare.

Art. 14. — (1) Perioada asigurată este perioada în care se poate produce riscul acoperit și se corelează cu perioada de rambursare a creditelor la export, cu respectarea prevederilor art. 1, fiind stabilită prin Lista condițiilor specifice, în funcție de caracteristicile tranzacției de export.

(2) Perioada de rambursare nu va depăși durata de viață utilă a bunurilor și serviciilor exportate sau, după caz, durata de viață utilă a proiectului către care se exportă bunuri și servicii.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (2) de mai sus, perioada maximă de rambursare este de 15 ani, cu excepția centralelor electrice[6] care nu îndeplinesc condițiile prevăzute în temeiul înțelegerilor sectoriale din cadrul Acordului OCDE (anexa I — Schimbări climatice și anexa II — Centrale nucleare), pentru care perioada maximă de rambursare este de 12 ani.

(4) În cazul în care exportul se încadrează în înțelegerile sectoriale din cadrul Acordului OCDE, perioada maximă de rambursare a creditului la export este cea prevăzută în înțelegerea sectorială aplicabilă.

Art. 15. — (1) Asigurarea creditului la export se acordă în următoarele condiții standard:

a) conținutul național al exportului să fie de minimum 50%, cu excepția exportului de nave;

b) creditul la export este acordat pe o durată egală sau mai mare de 2 ani, care poate include perioada de fabricație a bunurilor;

c) principalul creditului la export se rambursează, de regulă, în rate egale sau, acolo unde este cazul (de exemplu, în cazul exportului de echipamente și utilaje individuale), în anuități egale;

d) ratele de principal se rambursează la intervale de maximum 1 an, iar prima rată de principal trebuie achitată nu mai târziu de 1 an de la data de început a creditului la export;

e) ratele de dobândă se plătesc la intervale de maximum 6 luni, iar prima rată de dobândă trebuie achitată nu mai târziu de 6 luni de la data de început a creditului la export. În cazul rambursării principalului în rate anuale, ratele de dobândă se plătesc la intervale de maximum 12 luni, iar prima rată de dobândă se plătește nu mai târziu de douăsprezece luni de la data de început a creditului la export;

f) dobânda datorată după data de început a creditului nu se capitalizează.

(2) Asigurarea creditului la export se poate acorda și în alte condiții decât cele prevăzute la alin. (1) lit. c) și d), cu respectarea următoarelor condiții:

a) nicio rată de principal sau serie de rate de principal care se va rambursa într-o perioadă de 6 luni nu trebuie să depășească 30% din principalul creditului;

b) prima rată de principal trebuie rambursată nu mai târziu de 24 de luni de la data de început a creditului la export;

c) durata medie ponderată maximă a perioadei de rambursare este egală cu 65% din perioada de rambursare a creditului la export sau cu șase ani, luându-se în considerare durata mai mare dintre cele două.

(3) Asigurarea creditului la export conform alin. (2) de mai sus se poate acorda în cazuri justificate de un decalaj între data la care debitorul dispune de fonduri și profilul serviciului datoriei, care ar rezulta din aplicarea prevederilor alin. (1) lit. c) și d) sau atunci când graficul de rambursare nu corespunde cu fluxul de numerar disponibil al debitorului sau al proiectului.

(4) Pentru operațiunile care nu intră în domeniul de aplicare al Acordului OCDE, condițiile prevăzute la prezentul articol pot fi aplicate prin analogie, în măsura în care sunt adecvate caracteristicilor tranzacției. În cazuri justificate, asigurarea se poate acorda și în alte condiții, stabilite în funcție de structura și particularitățile tranzacției.

Art. 16. — Pentru acordarea asigurării investițiilor românești de capital în străinătate trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) solicitantul implementează în țara-gazdă o investiție de capital;

b) capitalul social majoritar al solicitantului nu este deținut de persoane fizice sau juridice originare din țara-gazdă;

c) investitorul a obținut autorizațiile necesare pentru realizarea investiției de capital, în conformitate cu legile și reglementările din țara-gazdă. În cazul în care la data depunerii cererii de asigurare criteriul nu este îndeplinit, se poate accepta îndeplinirea acestuia până cel târziu la data intrării în vigoare a poliței de asigurare. În această situație, solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere referitoare la obținerea autorizațiilor necesare, iar aprobarea va conține condiții specifice privind intrarea în vigoare a poliței de asigurare.

Art. 17. — (1) Pentru asigurarea creditului furnizor data producerii riscului este:

a) data scadenței creditului la export în cazul neefectuării plății de către debitor;

b) data hotărârii judecătorești definitive și irevocabile de deschidere a procedurii de insolvență împotriva debitorului;

c) data la care exportatorul a primit notificarea debitorului privind rezilierea unilaterală a contractului de export sau decizia arbitrară a debitorului de a întrerupe sau de a suspenda contractul.

(2) Pentru asigurarea creditului cumpărător data producerii riscului este:

a) data scadenței ratei de credit/dobânzii de plătit, în cazul nerambursării de către debitor;

b) data hotărârii judecătorești definitive și irevocabile de deschidere a procedurii de insolvență împotriva debitorului.

(3) Pentru asigurarea investițiilor românești de capital în străinătate data producerii riscului este:

a) data la care asiguratul nu a putut realiza transferul sumelor aferente investiției, în cazul asigurării riscului de transfer;

b) data la care asiguratul este privat de exercitarea drepturilor sale de proprietate sau de control asupra investiției asigurate sau este privat de dreptul său de a folosi sau dispune de dividende, profituri sau alte venituri bănești obținute de pe urma investiției, în cazul riscului de expropriere;

---

[6] În sensul acordului, termenul „centrală electrică” cuprinde centralele electrice complete sau părți ale acestora, cuprinzând toate componentele, echipamentele, materialele și serviciile (inclusiv formarea personalului), direct necesare pentru construirea și darea în exploatare a acestor centrale. Acestea nu includ elemente care țin, în general, de răspunderea cumpărătorului, în special costurile legate de amenajarea terenului, de drumuri, de dependințele necesare pentru cazarea personalului responsabil cu construcțiile, de liniile electrice, de stația de conexiuni și de punctul de alimentare cu apă situat în afara centralei electrice, precum și costurile care decurg în țara cumpărătorului din procedurile de aprobare oficială (de exemplu, permisele legate de amplasarea centralei electrice, autorizațiile de construcție, permisele de alimentare cu combustibil).

c) data la care are loc distrugerea, dispariția sau deteriorarea activelor corporale (altele decât metale și pietre prețioase, opere de artă, antichități, bani și documente) în țara-gazdă, în cazul riscului de război și revolte civile;

d) data comunicată în mod oficial referitoare la declanșarea evenimentului asigurat sau, după caz, data la care asiguratul declară că nu a putut efectua operațiuni esențiale care să mențină capacitatea financiară a beneficiarului investiției, în cazul riscului de război și revolte civile;

e) data la care se dă o sentință judecătorească/decizie arbitrală finală, definitivă și irevocabilă în favoarea asiguratului/beneficiarului investiției în cazul producerii riscului politic de nerespectare a acordului de investiție.

Art. 18. — În cazul în care la nivelul OCDE vor fi stabilite Linii comune care instituie termeni și condiții mai favorabile față de cele prevăzute în Acordul OCDE, Exim Banca Românească NCS poate acorda asigurarea cu respectarea prevederilor agreate prin Liniile comune.

CAPITOLUL VI
Documentația, analiza și aprobarea solicitării de asigurare

Art. 19. — (1) La cererea solicitantului și în baza informațiilor furnizate de acesta, Exim Banca Românească NCS transmite o ofertă indicativă de asigurare, cu termen de valabilitate de 30 de zile calendaristice de la data transmiterii.

(2) Acceptul privind oferta indicativă va fi transmis Exim Banca Românească NCS în termenul menționat la alin. (1).

(3) După acceptarea ofertei indicative, solicitantul va transmite Exim Banca Românească NCS, pe adresa de e-mail analiza@eximbank.ro, un mesaj privind intenția de accesare a asigurării, iar Exim Banca Românească NCS va pune la dispoziția acestuia documentația necesară analizei solicitării.

Art. 20. — Cererea de asigurare, însoțită de documentația completă, va fi transmisă fie prin intermediul platformei online, fie prin poștă/curier sau va fi depusă la registratura sediului Centralei Exim Banca Românească.

Art. 21. — (1) Exim Banca Românească NCS analizează solicitarea de asigurare, potrivit reglementărilor proprii, pe următoarele coordonate:

a) riscul de neplată din partea debitorului extern;

b) riscurile asociate tranzacției de export și investiției în străinătate;

c) riscurile asociate țării de destinație a exportului sau țării-gazdă;

d) alte elemente relevante pentru acordarea asigurării.

(2) Exim Banca Românească NCS are dreptul să solicite informații suplimentare în situația în care elementele cuprinse în cererea de asigurare și în documentația furnizată nu sunt suficiente pentru evaluarea riscurilor sau pentru stabilirea termenilor și condițiilor specifice ale operațiunii de asigurare.

Art. 22. — (1) În funcție de caracteristicile fiecărei solicitări de asigurare și în urma analizei riscurilor asociate tranzacției, Exim Banca Românească NCS stabilește termenii și condițiile specifice de asigurare referitoare la riscurile acoperite, suma asigurată, moneda asigurării, despăgubirea maximă, procentul asigurat, încasarea avansului, condițiile de valabilitate a asigurării și alte condiții specifice de asigurare.

(2) Exim Banca Românească NCS efectuează notificările către OCDE cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de aprobarea asigurării, în cazurile, termenii și condițiile prevăzute de Acordul OCDE.

Art. 23. — În situația în care tranzacția de export/investiția pentru care se solicită asigurare este în stadiu incipient, Exim Banca Românească NCS poate emite o promisiune de asigurare, valabilă 6 luni de la data emiterii.

Art. 24 — Încheierea polițelor de asigurare (contractelor de asigurare) și a promisiunilor de asigurare se realizează pe baza aprobării operațiunii de asigurare.

Art. 25. — (1) Polițele de asigurare sunt formate din: Condițiile generale de asigurare și Lista condițiilor specifice. Orice acte adiționale încheiate ulterior fac parte integrantă din polița de asigurare.

(2) Polițele de asigurare se pot încheia în lei, USD, EUR sau în altă monedă liber convertibilă.

(3) În funcție de prevederile contractului de export se pot stabili termeni și condiții specifice de acordare a polițelor de asigurare, în conformitate cu înțelegerile sectoriale din cadrul Acordului OCDE.

Art. 26. — Exim Banca Românească NCS monitorizează polițele de asigurare emise, prin acțiuni și operațiuni specifice, pe întreaga perioadă de valabilitate a acestora.

CAPITOLUL VII
Plata despăgubirii și recuperarea sumelor plătite

Art. 27. — (1) Termenul de transmitere a notificării privind producerea riscului este de maximum 30 de zile calendaristice de la data producerii riscului; în cazul deschiderii procedurii insolvenței, termenul de transmitere a notificării privind producerea riscului este de 30 de zile calendaristice de la data la care asiguratul a luat cunoștință de insolvența debitorului.

(2) Perioada de așteptare este de:

a) 90 de zile calendaristice de la data notificării producerii riscului de către asigurat, dacă riscul se produce în perioada de postlivrare în cazul asigurării creditului furnizor sau în cazul asigurării creditului cumpărător;

b) 180 de zile calendaristice de la data notificării producerii riscului de către asigurat, dacă riscul se produce în perioada de prelivrare în cazul asigurării creditului furnizor sau în cazul asigurării investițiilor românești de capital în străinătate.

(3) Nu se aplică nicio perioadă de așteptare în cazul insolvenței debitorului privat sau în cazul unui acord bilateral interguvernamental de restructurare a datoriei.

(4) În funcție de caracteristicile tranzacției se pot stabili termene mai mari decât cele prevăzute la alin. (1) și (2).

Art. 28. — (1) În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la expirarea perioadei de așteptare, respectiv de la data notificării producerii riscului de credit acolo unde nu se aplică o perioadă de așteptare, asiguratul este îndreptățit să solicite Exim Banca Românească NCS acordarea despăgubirii, prin transmiterea unei cereri de plată însoțite de documentația completă prevăzută în polița de asigurare.

(2) Despăgubirea maximă pe care Exim Banca Românească NCS o poate plăti se determină prin aplicarea procentului asigurat la suma asigurată din care se deduce, acolo unde este cazul, franșiza stabilită contractual.

(3) Despăgubirea efectivă pe care Exim Banca Românească NCS o plătește asiguratului ca urmare a producerii riscului acoperit se calculează prin aplicarea procentului asigurat la pierderea suferită efectiv de asigurat din care se deduce, acolo unde este cazul, franșiza stabilită contractual, fără a se depăși despăgubirea maximă.

(4) Plata despăgubirii se realizează în maximum 90 de zile calendaristice de la solicitare.

Art. 29. — Odată cu plata despăgubirii, Exim Banca Românească NCS se subrogă, până la limita despăgubirii plătite, în drepturile, acțiunile și garanțiile asiguratului față de debitorul extern sau țara-gazdă a investiției. Exim Banca Românească NCS va întreprinde toate demersurile necesare pentru recuperarea sumelor plătite din fondurile statului de la debitorul extern sau țara-gazdă a investiției.

CAPITOLUL VIII
Dispoziții finale

Art. 30. — În scopul aplicării prezentei norme, Exim Banca Românească NCS elaborează proceduri care se supun aprobării C.I.F.G.A.

Art. 31. — Ori de câte ori actele normative la care se face referire în prezenta normă vor fi modificate, completate sau abrogate, trimiterile respective se vor înțelege ca fiind făcute la forma modificată sau completată a actului normativ respectiv ori la actul normativ care a înlocuit actul abrogat.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

DECIZIE
privind aprobarea, la cerere, a retragerii autorizației de funcționare a companiei de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L., precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II din Registrul intermediarilor principali

Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu sediul în municipiul București, Splaiul Independenței nr. 15, sectorul 5, cod de înregistrare fiscală 31588130 (denumită în continuare *A.S.F.*), cu respectarea prevederilor art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *O.U.G. nr. 93/2012*),

în temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. a) și ale art. 6 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr. 93/2012,

în baza prevederilor art. 4 alin. (2) și (38) din Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 5 alin. (5), art. 30 alin. (1)-(3), art. 49 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și ale art. 52 alin. (8) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Norma A.S.F. nr. 22/2021*),

ca urmare a hotărârii Consiliului A.S.F., adoptată în ședința din data de 21.10.2026, în cadrul căreia a fost analizată Nota nr. R/P-ST/801 din 14.10.2026 privind aprobarea, la cerere, a retragerii autorizației de funcționare a companiei de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L., cu sediul social în municipiul Arad, calea Aurel Vlaicu nr. 282/1, județul Arad, cod unic de înregistrare 18200699, înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J02/2142/8.12.2005, înscrisă în Registrul intermediarilor principali cu numărul RBK-340 din 10.04.2006, reprezentată de domnul Verbiță Mihăiță, în calitate de administrator, precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II din Registrul intermediarilor principali,

a constatat următoarele:

Prin cererea companiei de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L. (denumită în continuare *Compania de brokeraj*), înregistrată la A.S.F. cu nr. RG/26.914 din 15.09.2025, însoțită de completările ulterioare, s-a solicitat aprobarea retragerii autorizației de funcționare și încetarea activității de distribuție de asigurări, începând cu data de 11.09.2025, precum și radierea înregistrării acesteia din Registrul intermediarilor principali. În vederea soluționării cererii, A.S.F. a purtat corespondență cu Compania de brokeraj, ultima adresă fiind transmisă în data de 13.07.2026 și înregistrată cu nr. RG/19.490.

În susținerea cererii transmise, Compania de brokeraj a transmis hotărârile adunării generale a asociaților nr. 1 din 8.09.2025, nr. 2 din 2.03.2026 și nr. 3 din 2.03.2026, prin care asociații au hotărât *„Încetarea întregii activități desfășurate începând cu data de 11.09.2025 și radierea societății din Registrul intermediarilor principali”*.

Față de cele mai sus-menționate, în vederea aprobării cererii de retragere a autorizației de funcționare și, ulterior, a radierii înregistrării din Registrul intermediarilor principali, Compania de brokeraj a transmis, prin adresele nr. RG/26.914 din 15.09.2025, nr. RG/26.914 din 12.11.2025, nr. RG/11.525 din 27.04.2026 și nr. RG/19.490 din 13.07.2026, documentele care atestă îndeplinirea prevederilor art. 30 alin. (1) lit. b) pct. (i)-(iv) din Norma A.S.F. nr. 22/2021, respectiv:

— situația notificării clienților cu privire la încetarea activității;

— situația decontărilor cu asigurătorii, inclusiv dovada că asigurătorii au luat cunoștință de intenția Companiei de brokeraj;

— situația radierii persoanelor din conducerea executivă și a angajaților implicați în activitatea de distribuție, a asistenților auxiliari, din registrele proprii și din registrul administrat de A.S.F., conform prevederilor legale;

— situația la zi a veniturilor din activitatea de distribuție și achitarea taxei de funcționare, calculată conform reglementărilor în vigoare privind veniturile A.S.F.

În urma verificării documentelor transmise de Compania de brokeraj, s-au constatat următoarele:

— potrivit Adresei nr. RG/11.525 din 27.04.2026 și documentelor atașate acesteia, Compania de brokeraj a notificat clienții cu privire la cesionarea polițelor de asigurare aflate în derulare către o altă companie de brokeraj. Notificarea clienților cu privire la încetarea activității nu a mai fost necesară, având în vedere că transferul portofoliului de clienți și al contractelor de asigurare fusese realizat anterior adoptării hotărârii privind încetarea activității, conform acordurilor din data de 20.02.2025;

— a fost transmisă dovada notificării societăților de asigurare cu care Compania de brokeraj a avut încheiate contracte de intermediere/broker/mandat. Conform răspunsurilor primite de la societățile de asigurare, Compania de brokeraj nu are debite către societăți;

— potrivit evidențelor din Registrul intermediarilor secundari, Compania de brokeraj nu are înregistrați colaboratori (asistenți în brokeraj persoane juridice și/sau persoane fizice) și nici angajați proprii;

— conform evidențelor A.S.F., precum și din balanțele de verificare analitice transmise la A.S.F. de către Compania de brokeraj, rezultă că aceasta a constituit și a virat taxa de funcționare, pentru perioada 1.01.2020-30.09.2025;

— Compania de brokeraj nu figurează cu debite către A.S.F. în contul taxei de funcționare.

În urma verificării documentelor transmise de către Compania de brokeraj, precum și din evidențele A.S.F. s-a constatat îndeplinirea de către aceasta a cerințelor legale prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. a) și lit. b) pct. (i)-(iv) din Norma A.S.F. nr. 22/2021, în vederea aprobării cererii de încetare a activității Companiei de brokeraj.

Față de motivele de fapt și de drept arătate, în scopul apărării drepturilor asiguraților și al promovării stabilității activității de asigurare în România,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea decizie:

Art. 1. — Se aprobă retragerea, la cerere, a autorizației de funcționare a companiei de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L., cu sediul social în municipiul Arad, calea Aurel Vlaicu nr. 282/1, județul Arad, cod unic de înregistrare 18200699, înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J02/2142/8.12.2005, înscrisă în Registrul intermediarilor principali cu numărul RBK-340 din 10.04.2006, reprezentată de domnul Verbiță Mihăiță, în calitate de administrator, precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II din Registrul intermediarilor principali.

Art. 2. — (1) De la data încetării activității, companiei de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L. i se interzice desfășurarea activității de distribuție de asigurări, așa cum este definită în Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În termen de 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei de retragere a autorizației de funcționare, compania de brokeraj VERBIȚĂ — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L. are obligația de a elimina din denumire sintagma prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. a) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare, și din obiectul de activitate activitatea de distribuție, potrivit art. 30 alin. (3) din aceeași normă.

Art. 3. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și produce efecte începând cu data publicării.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Gabriel-Ioan Avrămescu

București, 29 octombrie 2026.
Nr. 1.158.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: https://www.monitoruloficial.ro, secțiunea Publicări.

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 928/5.XI.2026 conține 16 pagini. Prețul: 12,80 lei **ISSN** 1453—4495